Beste collega raadsleden,

Op woensdag 15 mei jl. zijn negen Achterhoekse fractievoorzitters en woordvoerders Sociaal Domein bij elkaar gekomen om te praten over hun rol bij het verdere verloop van de aanbesteding WMO en Jeugd binnen het Sociaal Domein.

Context
Vanaf 2017 zijn we als Achterhoekse Gemeenten onderweg om een nieuwe manier van werken in het Sociaal Domein voor elkaar te krijgen. Binnen de huidige contractering WMO en Jeugdzorg, die op 1 juli 2022 is gestart, zijn zoals het I&O rapport aangeeft veel doelstellingen niet behaald. Vandaar dat alle colleges de conclusie trekken om de huidige contracten niet te verlengen en opnieuw aan te besteden.

De conclusies uit het rapport van I&O Research zijn ook zwaarwegend. Een aantal conclusies uit het onderzoek:

- geen dekkend zorglandschap,
- de financiën lopen flink uit de pas,
- er is geen of te weinig aandacht geweest voor innovatie,
- er is geen éénduidige werkwijze,
- er zijn te weinig ingebouwde prikkels om de ondersteuning zo snel mogelijk af te schalen en de ondersteuning te normaliseren, eerder om hem zo lang mogelijk door te laten lopen,
- consulenten zien een toename van wachtlijsten (met name bij jeugd),
- en er is een gebrek aan onderling vertrouwen op bestuurlijk en management niveau.

Positie gemeenteraden
In alle gemeenteraden is hier in meer of mindere mate over gesproken. Wat ons opviel is dat de informatieverstrekking in de gemeenten verschillend verloopt en dat de informatiepositie van de raadsleden onderling erg verschilt. Omdat op regionaal niveau wordt ingekocht is dat in onze optiek niet wenselijk, ook naar de toekomst niet.
Bij vragen de afgelopen 2 jaar in verschillende raden over hoe de nieuwe inkoop en werkwijze ging, hoorden wij allen dat het 'naar behoren' verliep. Signalen die een ander beeld schetsten werden (achteraf gebleken) onterecht niet op waarde geschat en geweten aan wat opstartproblemen. Het onderzoek van I&O laat, achteraf gezien, een ander beeld zien.

De vraag die tijdens ons overleg op 15 mei jl geregeld op tafel kwam; zijn de kaders en de governance van deze regionale samenwerking die we 7 jaar geleden hebben afgesproken, nu nog passend? En zijn ze scherp genoeg geformuleerd? Immers de nieuwe aanbesteding voltrekt binnen de huidige kaders en zonder een nieuwe beslissing van de raad.

Vervolg
In de lijn met en als aanvulling op wat de gemeenteraad in Aalten al heeft opgeroepen, zouden we graag zien dat

(1) de samenwerkingsafspraken met de overige gemeenten over de nieuwe manier van werken aan de gemeenteraad worden voorgelegd en dus niet alleen ter kennisgeving zijn. Dus ook een 'go/no-go' door de gemeenteraden;
(2) We stevig evalueren, waarbij we de kaders en de governance van de samenwerking aanpassen of tot nieuwe kaders komen;
(3) We wellicht een pas op de plaats maken met betrekking tot een nieuwe aanbesteding. De zekerheid dat een nieuwe aanbesteding persé zal leiden tot een besparing, hebben we tenslotte niet;
(4) We als gemeenteraden gedurende de looptijd van de contractperiode regelmatig en langs een van te voren opgestelde evaluatieprotocol het verloop volgen;
(5) we bij voorkeur meer regionaal optrekken in dit onderwerp en onderzoeken of dit een onderwerp is wat passend zou kunnen zijn in de Achterhoek Raad;

Tot slot
Ondanks dat de politieke samenstelling van de gespreksgroep heel divers was, waren we, zoals u kunt lezen, eensgezind in dat onze kaderstellende en controlerende rol versterkt dient te worden. Het sociaal domein raakt een substantieel deel van onze inwoners en beslaat zeker de helft van de gemeentebegrotingen. We vinden het daarom uitermate belangrijk om ook uw reactie te horen op bovenstaande punten. Dit zodat we gezamenlijk kunnen toewerken naar een regiobrede reactie vanuit de gemeenteraden.
Dank alvast daarvoor.

Met vriendelijke groet,

Maarten op de Weegh (PvdA Doetinchem)
Tobias Holtman (ChristenUnie Aalten)
Toon Schepers (Lokaal Belang Montferland)
Maarten Hebels (D66 Doetinchem)
Luuk Preijde (PvdA Bronckhorst)
Eddy Nonkes (GroenLinks Doetinchem)
Jenneke Laurense (Lijst Groot Montferland)
Ria Evers (Partij voor Lokaal Maatwerk)
Linda Oonk (VVD Aalten)
Ulrike ter Braak (GroenLinks Bronckhorst)
Paul Wallerbos (OLW Oost Gelre)

Graag uw reactie naar Maarten op de Weegh
m.opdeweegh@raaddoetinchem.nl of telefonisch via